

2. Друкер Питер Ф. *Енциклопедія менеджмента*; пер. с англ. / Питер Ф. Друкер. – М.: Вільямс, 2004. – 432 с.

3. Мізюк Б.М. *Стратегічне управління: [підручник]* / Б.М. Мізюк – [2-ге вид., переробл. і доп.]. – Львів: Магнолія плюс, 2006. – 392 с.

4. Кошельник В. М. Стратегія економічного розвитку сільськогосподарських підприємств у контексті активізації виробничої діяльності // *Бізнес Інформ*. – 2015. – №1. – С. 194–199.

5. Каткова Н. В., Матушевська О. А. Методичні та практичні аспекти визначення інтегрального показника рівня економічної стійкості промислових підприємств // *Бізнес Інформ*. – 2015. – №1. – С. 252–257.

6. Східницька Г. В. Пріоритетні напрями покращення існуючого стану сільськогосподарських підприємств // *Бізнес Інформ*. – 2015. – №1. – С. 189–194.

7. Пуцентейло П. Р. Організаційно-економічний механізм забезпечення сталого розвитку м'ясного скотарства / П. Р. Пуцентейло // *Актуальні проблеми економіки*. – 2011. – № 3 (117). – С. 80–85.

Василина Пленко

Тернопільський національний економічний університет

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

Земельні ресурси відіграють особливо важливу роль у житті та виробничій діяльності людства. Раціональне використання, збереження, підвищення родючості ґрунтів є неодмінною умовою нарощування продовольчого потенціалу нашої держави.

З метою надання економічної оцінки земельним ресурсам у сільськогосподарському виробництві у більшості випадків застосовують класичний підхід (визначення ренти). Рента – економічна категорія, що відображає будь-який дохід, який регулярно одержується та напряму не залежить від виду підприємницької діяльності. До природно-ресурсної ренти належить категорія рентного доходу, який виникає як результат господарської діяльності людини.

В процесі еколого-економічного аналізу агропромислового виробництва проводиться розрахунок економічних збитків від антропогенного порушення довкілля. Особливостями даного розрахунку є наступні [1]: земля є малорухомим середовищем, у зв'язку з чим міграція у ній забруднюючих речовин проходить повільніше, в порівнянні із атмосферою та водою, а їх концентрації збільшуються; забруднення земельних ресурсів на людину має не прямий, а опосередкований вплив (через кількісні й якісні характеристики сільськогосподарської продукції та виготовлених із неї продуктів харчування); використання земельних ресурсів супроводжується перетворенням і зміною їх природних початкових властивостей, створенням нових. Перетворення пасовищ у рілля, зрошення та раз призводять до небажаних наслідків; невисока ефективність роботи та відсутність водоочисних споруд на тваринницьких фермах (комплексах), підприємствах переробної та харчової промисловості; нераціональне застосування отрутохімікатів і мінеральних добрив, які наносять значну шкоду земельним ресурсам і, як наслідок, впливають на якісні характеристики сільськогосподарської продукції; великої шкоди земельним угіддям завдається через використання великої техніки, яка призводить до ущільнення ґрунтів, завдані збитки від чого практично обрахувати є неможливо; диспаритет між цінами на продукцію сільськогосподарського та промислового виробництва.

Отже, підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва відбувається у більшості випадків за рахунок розвитку механізації, використання добрив, гербіцидів і пестицидів, створення нових високопродуктивних сортів рослин і порід тварин, запровадження прогресивних інноваційних технологій у процеси вирощування сільськогосподарських культур, раціональної спеціалізації підприємств і структури посівних площ, раціонального використання земельних і водних ресурсів та іншого. З точки зору екології не всі перелічені засоби є безпечними.

Таким чином, екологізація агропромислового виробництва загалом має зменшувати негативний вплив технологічних процесів на навколишнє середовище. Кінцевим результатом екологізації повинно бути досягнення повної гармонії у відносинах між людиною і природою.

Література

1. Розум Р. Формування просторової структури землекористування в нових соціально-економічних умовах / Р. Розум, В. Карпенко // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку аграрного бізнесу України». – 28 жовтня 2015. – Тернопіль: ТНЕУ. – С. 200-202.

Марія Полівчук

Тернопільський національний економічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Першочерговою проблемою України є пошук ефективних шляхів підвищення енергетичної безпеки, основою цього повинна бути ініціатива держави, створення та впровадження інновацій у енергозберігаючі заходи виробничих підприємств [1].

Позитивні зрушення в економіці нашої держави в цілому та кожного підприємства зокрема передбачають розробку стратегії енергозбереження, формування комплексної нормативно-правової бази яка б регулювала основні параметри технологічних процесів і системи енергозбереження, а також конкретні джерела інвестиційних надходжень. Ефективність організації інноваційної діяльності виробничих підприємств у галузі енергозбереження полягає у аналізі інноваційного потенціалу – системи ресурсів, наявність якої відображає готовність підприємства до розробки і впровадження ресурсозберігаючих заходів та інших видів інновацій метою яких є підвищення енергетичної безпеки підприємства. Активна розробка та використання на підприємствах інновацій метою яких є підвищення енергетичної безпеки є передумовою покращення інвестиційної привабливості за умови інноваційного розвитку нашої держави. Ефективне використання виробничими підприємствами наявного інноваційного потенціалу – це один із чинників підвищення їх енергетичної безпеки [2].

Отже, з метою підвищення ефективності управління системою енергозбереження й інноваційною діяльністю на виробничих підприємствах необхідно розробити стратегію підвищення енергетичної безпеки. Це вимагає «розумної» політики у напрямку розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності усіх без винятку виробничих підприємств, проведення науково-технічних досліджень метою яких є розробка та впровадження ефективних енергозберігаючих інновацій. Кожне виробниче підприємство володіє своїми особливостями, відповідно до яких здійснюється його енергетична й інноваційна політики. Вітчизняним виробничим підприємствам необхідно приймати стратегічні рішення, які направлені на розв'язання питань підвищення енергетичної безпеки, що надзвичайно